

Dokument z posiedzenia

B8-0451/2018 }
B8-0452/2018 }
B8-0453/2018 }
B8-0454/2018 }
B8-0457/2018 } RC1

3.10.2018

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B8-0451/2018 (ECR)
B8-0452/2018 (ALDE)
B8-0453/2018 (Verts/ALE)
B8-0454/2018 (S&D)
B8-0457/2018 (PPE)

w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi,
w szczególności w sprawie Karty '97
(2018/2861(RSP))

**Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, David McAllister, Elmar Brok,
Bogdan Andrzej Zdrojewski, Thomas Mann, Agnieszka Kozłowska-
Rajewicz, Pavel Svoboda, Marijana Petir, Lefteris Christoforou, Csaba
Sógor, Željana Zovko, Tomáš Zdechovský, Tunne Kelam, Mairead
McGuinness, Patricija Šulin, Adam Szejnfeld, Giovanni La Via, Joachim
Zeller, Michaela Šojdřová, Francis Zammit Dimech, Krzysztof Hetman,
Sandra Kalniete, Seán Kelly, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikiienė,
Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Romana Tomc, László Tőkés, Geoffroy
Didier, Ramona Nicole Mănescu, Inese Vaidere**
w imieniu grupy PPE
Elena Valenciano, Victor Boștinăru, Soraya Post, Clare Moody

RC\1164679PL.docx

PE624.129v01-00 }
PE624.130v01-00 }
PE624.131v01-00 }
PE624.132v01-00 }
PE624.135v01-00 } RC1

w imieniu grupy S&D

Ruža Tomašić, Jan Zahradil, Charles Tannock, Monica Macovei

w imieniu grupy ECR

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao

Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová,

María Teresa Giménez Barbat, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek,

Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel,

Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset,

Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake,

Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis

van Baalen, Cecilia Wikström

w imieniu grupy ALDE

Heidi Hautala, Rebecca Harms, Bronis Ropé, Bodil Valero, Jordi Solé

w imieniu grupy Verts/ALE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi, w szczególności w sprawie Karty '97 (2018/2861(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Białorusi,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka i wszystkie konwencje o prawach człowieka, których stroną jest Białoruś,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w lutym 2016 r. UE zniosła większość środków ograniczających wobec białoruskich urzędników i osób prawnych, w geście dobrej woli zmierzającym do podjęcia polityki zaangażowania zachęcającej Białoruś do przestrzegania praw człowieka oraz zasad demokracji i praworządności;
- B. mając na uwadze, że UE wielokrotnie podkreślała, że postęp w stosunkach między UE a Białorusią możliwy jest tylko wtedy, gdy będą one opierać się na zaufaniu oraz na wartościach demokratycznych, praworządności i wolnościach podstawowych;
- C. mając na uwadze, że obecna polityka Białorusi narusza te wartości, a tym samym uniemożliwia UE zaoferowanie Białorusi szerszego uczestnictwa w Partnerstwie Wschodnim i bliższych stosunków czy też podpisanie priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią;
- D. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie wolności mediów i wolności słowa na Białorusi nadal się pogarsza, o czym świadczy dotkliwe nękanie niezależnych portali informacyjnych i dziennikarzy, np. w „sprawie BiełTA”;
- E. mając na uwadze, że władze białoruskie zainicjowały niedawno akcję masowego nękania i zastraszania dziennikarzy przez policję;
- F. mając na uwadze, że jak donoszą Reporterzy bez Granic, w 2017 r. aresztowano ponad 100 dziennikarzy, zwykle w związku z relacjonowaniem protestów opozycji; mając na uwadze, że nękanie dziennikarzy, którzy pracują jako freelancerzy dla mediów niezależnych z siedzibami za granicą osiągnęło bezprecedensową skalę, przy czym dziennikarze ci nie mogą otrzymać akredytacji;
- G. mając na uwadze, że czołowy niezależny portal informacyjny Karta '97 (charter97.org), który koncentruje się na prawach człowieka i działalności opozycji, a którego nazwa pochodzi od „Karty '97” – deklaracji z 1997 r. zawierającej apel o demokrację na Białorusi i podpisanej przez dziennikarzy, polityków opozycji i obrońców praw człowieka – musiał przenieść siedzibę do Warszawy, gdzie działa od 2011 r., po tym, jak władze białoruskie wielokrotnie go blokowały, policja przeprowadziła dwa naloty na jego biura, a w tym samym roku skonfiskowano należący do niego sprzęt;
- H. mając na uwadze, że 24 stycznia 2018 r. dostęp do portalu Karta '97 został

zablokowany na Białorusi na czas nieokreślony, bez procesu sądowego i pod niejasnymi zarzutami „zagrożeń dla interesu narodowego”; mając na uwadze, że według redaktor naczelnej Karty '97 Natalli Radziny w ciągu miesiąca po zablokowaniu portalu Karta '97 liczba jego użytkowników z Białorusi spadła o 70 %;

- I. mając na uwadze, że N. Radzinie grożono śmiercią;
- J. mając na uwadze, że 16 kwietnia 2018 r. dostęp do portalu Karta '97 został zablokowany również przez władze rosyjskie na terytorium Federacji Rosyjskiej;
- K. mając na uwadze, że we wrześniu 2010 r. inicjatora deklaracji Karta '97 Aleha Biabienina znaleziono powieszzonego w jego domu niedaleko Mińska; mając na uwadze, że urodzony na Białorusi Paweł Szaramiet, który był rzecznikiem organizacji stojącej za Kartą '97, zginął w lipcu 2016 r. w stolicy Ukrainy Kijowie po wybuchu bomby podłożonej w samochodzie;
- L. mając na uwadze, że na początku sierpnia 2018 r. władze białoruskie dokonały przeszukań w niektórych redakcjach niezależnych mediów białoruskich, tj. najpierw Tut.by, a następnie BielaPAN, realty.by, Biełaruskaja Nawuka oraz Kultura; mając na uwadze, że naloty te doprowadziły do aresztowań i zatrzymań dziennikarzy, w tym redaktor naczelnej Tut.by, pod zarzutem nielegalnego dostępu do informacji podawanych w internecie przez państwową agencję informacyjną BiełTA oraz wykorzystywania tych informacji;
- M. mając na uwadze, że 7 sierpnia 2018 r. białoruska komisja śledcza wszczęła postępowanie karne na podstawie art. 349 ust. 2 kodeksu karnego, przewidującego karę do dwóch lat pozbawienia wolności (nielegalny dostęp do informacji cyfrowych umotywowany interesem osobistym, powodujący znaczne szkody), przeciwko dziennikarzom i redaktorom szeregu mediów internetowych oraz aresztowała 18 dziennikarzy, z których 7 zatrzymano na trzy dni jako podejrzanych; mając na uwadze, że odnotowano przypadki nacisków na dziennikarzy i ich rodziny oraz zmuszania ich do współpracy ze służbami wywiadowczymi i policją;
- N. mając na uwadze, że ostatnie zmiany w ustawie o środkach masowego przekazu, przyjęte w czerwcu 2018 r., rozciągają kontrolę rządową na media internetowe; mając na uwadze, że zmiany, które wejdą w życie 1 grudnia 2018 r., stworzą dalsze przeszkody biurokratyczne utrudniające rejestrowanie stron internetowych jako oficjalnych mediów internetowych;
- O. mając na uwadze, że strony internetowe, które nie zostaną zarejestrowane pomimo nowych przepisów lub które nie spełnią nowych kryteriów, nie otrzymają akredytacji od instytucji rządowych, co stanowi dalszą cenzurę prasy; mając na uwadze, że zarówno zarejestrowane, jak i niezarejestrowane media internetowe będą też zobowiązane do rejestrowania nazwisk osób zamieszczających komentarze; mając na uwadze, że właściciele zarejestrowanych mediów internetowych będą ponosić odpowiedzialność prawną za treść takich komentarzy;
- P. mając na uwadze, że nowe przepisy będą wymagały, by autorzy wszystkich wpisów i komentarzy na forach internetowych byli identyfikowani oraz by właściciele stron

internetowych moderowali takie komentarze;

- Q. mając na uwadze, że specjalny sprawozdawca ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi Miklós Haraszti oraz przedstawiciel OBWE ds. wolności mediów Harlem Désir wyrazili opinię, że te zmiany prawne w niedopuszczalny sposób ograniczają wolność słowa i dostęp do informacji;
 - R. mając na uwadze, że w 2017 r. Białoruś zajęła 155. miejsce w opracowanym przez Reporterów bez Granic światowym rankingu wolności prasy, w którym corocznie ocenia się poziom wolności prasy w 180 państwach;
 - S. mając na uwadze, że od początku 2018 r. dziennikarze białoruscy, których prawo do gromadzenia, przechowywania i upowszechniania informacji gwarantuje konstytucja, ponad 70 razy karani byli za nieautoryzowaną współpracę z zagranicznymi mediami grzywnami na kwotę łącznie ponad 60 000 BYN; mając na uwadze, że art. 22.9 kodeksu wykroczeń administracyjnych stał się poręcznym instrumentem nękania niezależnych dziennikarzy i mediów, takich jak telewizja Biełsat, której programy od 2011 r. nadawane są z Polski;
 - T. mając na uwadze, że Białoruś pozostaje jedynym krajem w Europie, w którym wciąż wykonuje się karę śmierci;
 - U. mając na uwadze, że niektóre grupy osób są poddawane na Białorusi szykanom w postaci bezprawnego przetrzymywania i arbitralnego zatrzymania, odmowy należytej opieki i kontaktu z rodziną po zatrzymaniu, sterowanej przez państwo przemocy fizycznej i psychicznej, prześladowań i wyroków wydawanych na podstawie nikłych lub sfałszowanych dowodów, nieproporcjonalnych kar finansowych, sankcji administracyjnych i innych form represji ze strony władz białoruskich; mając na uwadze, że do tych grup osób należą więźniowie polityczni (zwłaszcza Michaił Żamczużny i Dźmitryj Palienka), znani członkowie opozycji, obrońcy praw człowieka, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, działacze organizacji ochrony środowiska, organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego, niezależni blogerzy, dziennikarze i redaktorzy, pokojowi demonstranci reprezentujący różne środowiska, a zwłaszcza działacze niezależnych związków zawodowych (przede wszystkim Hienadź Fiadynicz i Ihar Komlik);
1. stanowczo potępia uporczywe zatrzymywanie i nękanie dziennikarzy i niezależnych mediów na Białorusi; wzywa władze do zaprzestania prześladowań sądowych, zastraszania i gróźb kierowanych pod adresem dziennikarzy i niezależnych mediów oraz do umożliwienia swobodnej działalności portalom informacyjnym;
 2. za niedopuszczalne uważa zablokowanie w styczniu 2018 r. portalu informacyjnego Karta '97 przez władze białoruskie; ponownie apeluje do władz Białorusi o natychmiastowe i bezwarunkowe zniesienie blokady na internetowy dostęp do tego portalu informacyjnego na Białorusi;
 3. zdecydowanie potępia nowelizację ustawy medialnej skutkującą zaostrzeniem kontroli nad internetem; ponownie daje wyraz poważnym obawom co do pogarszającej się sytuacji niezależnych i opozycyjnych portali i mediów oraz dziennikarzy na Białorusi;

4. jest zdania, że niezależne media nie stanowią zagrożenia dla władz, wręcz przeciwnie, są raczej ważnym elementem mechanizmów kontroli i równowagi, a więc powinny być traktowane przez rząd jako potencjalnie krytyczny partner, a nie jako wroga siła;
5. ubolewa, że Białoruś nadal prowadzi represyjną i niedemokratyczną politykę wobec dziennikarzy, prawników, działaczy politycznych, obrońców praw człowieka, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, związków zawodowych i innych organizacji, które postrzegane są jako zagrożenie dla politycznego establishmentu; podkreśla, że represje tego rodzaju uniemożliwiają bliższe stosunki z UE i szerszy udział w Partnerstwie Wschodnim;
6. ponownie wzywa władze białoruskie do większego szacunku dla zasad demokratycznych, praworządności, praw człowieka i podstawowych swobód, w tym do respektowania wiernego i bezstronnego dziennikarstwa, zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka oraz międzynarodowymi i regionalnymi instrumentami praw człowieka ratyfikowanymi przez Białoruś;
7. wzywa instytucje UE do silnego podkreślenia w priorytetach partnerstwa między UE a Białorusią roli niezależnych mediów, wolności słowa i wolności zgromadzeń; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie do zadbania, aby unijne programy pomocowe i inne formy współpracy dwustronnej, w tym pomoc finansowa, były zawsze uzależnione od wyraźnych i wymiernych postępów na drodze ku demokratyzacji i otwarciu, w tym kompleksowej reformy ordynacji wyborczej i pełnego poszanowania wolności mediów;
8. wzywa ESDZ i Komisję, aby w dalszym ciągu udzielały wsparcia organizacjom społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi i za granicą; podkreśla w tym kontekście potrzebę wspierania wszelkich niezależnych źródeł informacji dla społeczeństwa białoruskiego, w tym mediów nadających w języku białoruskim, również z zagranicy, takich jak Karta '97 i telewizja Bielsat;
9. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do ścisłego monitorowania sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi, we współpracy ze stałym sprawozdawcą Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Białorusi;
10. wzywa władze białoruskie do umożliwienia organizacjom politycznym i publicznym pełnego i swobodnego funkcjonowania oraz do uchylenia art. 193/1 kodeksu karnego, który ogranicza wolność zgromadzeń i pokojowego zrzeszania się;
11. stanowczo apeluje o bezwarunkowe i natychmiastowe uwolnienie więźniów politycznych Michaiła Żamczużnego i Dźmitryja Palienki oraz o pełną rehabilitację wszystkich byłych więźniów politycznych; wzywa władze, by bez przeszkód zezwalały wszystkim niezależnym związkom zawodowym na pełnienie prawnie uzasadnionej i centralnej roli w społeczeństwie obywatelskim; ubolewa nad tym, że 24 sierpnia 2018 r. skazano Hienadzia Fiadynicza i Ihara Komlika, działaczy niezależnego związku zawodowego REP, na cztery lata ograniczenia wolności;
12. wyraża uznanie dla działalności aktualnego specjalnego sprawozdawcy ONZ ds.

sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi Mikłósa Harasztiego, oraz zwraca uwagę jego następczyni Anaïs Marin na różnorodne nadużycia ze strony władz, ograniczanie indywidualnych i zbiorowych swobód i represjonowanie społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych związków zawodowych i mediów, na co wyraźnie wskazywał M. Harashti w swoich raportach;

13. wzywa w związku z tym władze białoruskie do bezzwłocznego uznania mandatu specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi, a Komisję, Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju do uzależnienia udzielania Białorusi jakiegokolwiek dalszej pomocy finansowej lub technicznej od wyżej wymienionych okoliczności, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości bezpośredniego finansowania przez UE społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi;
14. ponownie wyraża zaniepokojenie budową elektrowni jądrowej w Ostrowcu; przyjmuje do wiadomości raport o testach wytrzymałościowych i zalecenia opublikowane 3 lipca 2018 r. oraz żąda, aby wdrożenie zaleceń sporządzonych w wyniku testów wytrzymałościowych stało się warunkiem dalszej współpracy między UE i Białorusią, a zwłaszcza podpisania priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz prezydentowi i rządowi Białorusi.